

PARLAMENT DE CATALUNYA
REGISTRE GENERAL

00406 18.02 15 106313

NÚM. DE FULL

NÚM. D'ENTRADA

18. Informe jurídic preliminar actualitzat

INFORME JURÍDIC PRELIMINAR ACTUALITZAT

Data: 10 de desembre de 2014

Assumpte: Avantprojecte de llei del Llibre sisè del Codi civil de Catalunya

Sol·licitant: Director general de Dret i d'Entitats Jurídiques

1.- ANTECEDENTS

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques ha tramès a aquesta Assessoria Jurídica, en data 10 de novembre de 2014, el text de l'Avantprojecte de llei del Llibre sisè del Codi civil de Catalunya, acompanyat d'una memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits de consulta de l'Avantprojecte de llei.

L'esmentat Avantprojecte de llei ha d'ésser sotmès a informe dels serveis jurídics, de conformitat amb el que disposen l'article 36.3 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, en relació amb l'article 4.1.a) de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat.

2.- ANÀLISI JURÍDICA

2.1 Competència i marc normatiu

Quant al marc competencial i normatiu, ens remetem a les consideracions jurídiques efectuades en l'informe jurídic preliminar d'aquesta Assessoria Jurídica, de 12 de juny de 2014.

2.2 Procediment d'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei que ara s'informa és el resultat dels tràmits de consulta interdepartamental, audiència i informació pública, i informes.

Com acabem de dir, en data 12 de juny de 2014 aquesta Assessoria Jurídica va emetre un informe jurídic preliminar favorable a l'Avantprojecte de llei, en el qual es van fer diverses observacions, que van ser valorades a la Nota de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques, de 20 de juny de 2014

Consta a l'expedient l'informe d'impacte pressupostari emès en data 18 de juny de 2014 per la Direcció General de Pressupostos del Departament d'Economia i Coneixement. El

sentit de l'informe és favorable a l'Avantprojecte, des del punt de vista estrictament pressupostari.

Pel que fa a la consulta interdepartamental, l'Avantprojecte de llei es va posar en coneixement dels diferents departaments perquè formulessin les observacions que estimessin convenientes, tràmít aquest que es va instrumentar mitjançant el Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents de Govern (SIGOV). Aquest tràmit va finalitzar amb la presentació de l'Avantprojecte de llei a la sessió corresponent del Consell Tècnic.

En data 25 de juny de 2014, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural i l'Agència Catalana del Consum, van formular al·legacions al text de l'Avantprojecte de llei, que van ser valorades mitjançant sengles notes de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques de 26 de juny de 2014.

L'Avantprojecte de llei va quedar vist en la sessió del Consell Tècnic de la Generalitat de Catalunya de data 15 de juliol de 2014, per tal de continuar la seva tramitació. Així consta en el certificat emès el 16 de juliol pel secretari del Govern de la Generalitat de Catalunya.

L'Oficina del Govern va formular, en data 17 de juliol de 2014, diverses observacions en relació amb la memòria d'avaluació d'impacte, les quals van ser traslladades a la unitat impulsora de la iniciativa legislativa. Val a dir que no consta a l'expedient que s'hagin valorat les referides observacions i, si escau, actualitzat la memòria d'avaluació d'impacte.

Així mateix, en data 7 d'agost de 2014 l'Institut Català de les Dones va emetre el corresponent informe d'impacte de gènere, amb la recomanació de considerar de nou la conveniència d'uniformitzar tot el llenguatge del text normatiu sota la forma genèrica masculina.

Quant als tràmits d'audiència i informació pública, l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, preveu que el departament encarregat de l'elaboració d'un avantprojecte de llei el pot sotmetre a informació pública o a audiència de les entitats que tinguin encomanada per llei la defensa d'interessos que es podrien veure afectats per l'entrada en vigor de la llei, i que el termini d'informació o d'audiència no pot ésser inferior a quinze dies.

Quant al tràmit d'informació pública, per Edicte de 16 de juliol de 2014 es va sotmetre a informació pública l'Avantprojecte de llei del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, durant un termini de quinze dies hàbils (DOGC núm. 6672, de 25.07.14).

Pel que fa al tràmit d'audiència, mitjançant oficis del director general de Dret i d'Entitats Jurídiques de data 17 de juliol de 2014, l'Avantprojecte de llei es va sotmetre a audiència de les entitats següents:

- Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Civil i Penal)
- Deganat Autòmic dels Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles de Catalunya
- Col·legi de Notaris de Catalunya
- Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya
- Col·legi d'Advocats de Barcelona
- Consell de Col·legis d'Administradors de Finques de Catalunya
- Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Pèrits Agrícoles de Catalunya
- Consell de Col·legis Oficials d'Agents de la Propietat Immobiliària de Catalunya
- Consell de Cambres de la Propietat Urbana de Catalunya
- Cambra Agrària de Girona
- Cambra Agrària de Tarragona
- Cambra Agrària de Lleida
- Cambra Agrària de Barcelona
- Institut Agrícola Sant Isidre
- Unió de Pagesos
- Xarxa de Custòdia del Territori

Pel que fa al tràmit d'audiència, tot i l'àmplia audiència atorgada, cal notar que no consta a l'expedient que s'hagi atorgat audiència al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya ni al Consell de Cambres de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya, com proposava la memòria general; al Col·legi d'Enginyers Agrònoms de Catalunya, Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya, ni al Consell de Persones Consumidores de Catalunya, com se suggerí a l'informe jurídic preliminar, ni a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, com proposà el Departament de Territori i Sostenibilitat.

Consten en l'expedient de tramitació de l'Avantprojecte de Llei els certificats dels Serveis Territorials del Departament de Justícia de Tarragona, les Terres de l'Ebre, Girona i Lleida, de conformitat amb els quals no s'ha presentat cap al·legació als Serveis Territorials esmentats durant el període d'informació pública de l'Avantprojecte de Llei.

Consten també en l'expedient les al·legacions presentades per les persones i entitats següents:

- Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona
- Institut Agrícola Sant Isidre
- Sra. Ma Carmen Gete-Alonso, catedràtica de Dret Civil
- Sr. Esteve Bosch Capdevila, catedràtic de Dret Civil
- Deganat Autòmic dels Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles de Catalunya
- Sr. Antoni Vaquer Aloy, catedràtic de Dret Civil
- Sr. Pere del Pozo Carrascosa, catedràtic de Dret Civil

D'acord amb l'article 36.3.c) de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, la unitat directiva ha d'elaborar una memòria en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la incidència de les consultes i les al·legacions en la redacció final de l'Avantprojecte de Llei.

Consta en l'expedient una memòria del director general de Dret i d'Entitats Jurídiques, de data 7 de novembre de 2014, sobre les observacions i les al·legacions presentades a l'Avantprojecte de Llei durant els tràmits de consulta interdepartamental, audiència i informació pública, les quals han estat valorades i justificada la seva acceptació o desestimació.

Quant al dictamen del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, com ja varem dir en el nostre informe jurídic preliminar, tenint en compte la incidència social i econòmica de la regulació prevista en l'Avantprojecte de Llei, es considera que cal sol·licitar al Consell l'emissió del corresponent dictamen.

Un cop emès l'informe del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, caldrà que la unitat impulsora de l'Avantprojecte elabori una memòria en relació amb els observacions que, si escau, es puguin formular amb indicació de les que han estat acceptades i les que no, i la justificació corresponent.

D'altra banda, quant a l'informe de la Comissió de Govern Local de Catalunya i al dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, ens remetem a les consideracions fetes en l'informe jurídic preliminar de 12 de juny de 2014.

De conformitat amb l'article 8.1.a) del Reglament del Consell Tècnic, aprovat pel Decret 413/2011, de 13 desembre, el Consell Tècnic ha d'examinar i deliberar sobre els avantprojectes de Llei, amb caràcter previ a la seva aprovació per part del Govern com a projectes de Llei.

Realitzats els tràmits anteriors, caldrà emetre un informe jurídic final.

Finalment, d'acord amb l'article 36.5 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, correspon al titular o la titular del departament que ha elaborat un avantprojecte de Llei de sotmetre'l a la consideració del Govern, el qual pot decidir dur a terme nous tràmits abans d'aprovar-lo com a projecte de Llei, i d'acord amb l'article 36.6 de la dita Llei, un cop aprovat un projecte de Llei, el Govern ha de trametre'l al Parlament, acompanyat amb tota la documentació annexa.

2.3. Contingut de l'Avantprojecte de Llei

L'objecte de l'Avantprojecte de Llei és establir l'estructura del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i contractes, aprovar-ne la regulació del contracte de compravenda i de permuta, la modificació i la incorporació de contractes regulats en lleis especials i substituir la Compilació del Dret Civil de Catalunya, d'acord amb la previsió de l'article 3 f) de la Llei 29/2002, de 30 de desembre, Primera Llei del Codi civil de Catalunya.

Pel que fa a l'estructura i contingut de l'Avantprojecte de Llei, aquest consta d'una exposició de motius i 12 articles.

L'article 1 de l'Avantprojecte estableix l'objecte de la Llei, el qual, d'acord amb el dit precepte, és de conformitat amb els articles 3 f) i 6 de la Llei 29/2002, de 30 de desembre, Primera Llei del Codi civil de Catalunya, establir l'estructura del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, regular el contracte de compravenda i de permuta, la modificació i la incorporació dels contractes regulats en lleis especials i substituir la Compilació del Dret civil de Catalunya.

L'article 2 de l'Avantprojecte estableix l'estructura inicial del llibre sisè en tres títols: el primer, relatiu a les disposicions generals; el segon, relatiu als diferents tipus contractuals, i el tercer, relatiu a les fonts no contractuals de les obligacions.

Com a qüestió prèvia, ens reiterem en les observacions de tècnica normativa que varem formular a l'avantdit informe jurídic preliminar, respecte de la unificació dels articles 3, 4 i 5 de l'Avantprojecte en un únic article que aprovi el títol II, capítol I, seccions primera, segona i tercera del llibre sisè.

L'article 3 de l'Avantprojecte aprova el títol II, capítol I, secció primera, del llibre sisè.

El capítol I del títol II regula els contractes amb finalitat transmissora.

La secció primera es dedica al contracte de compravenda, tot establint la subsecció primera (articles 621-1 a 621-8) les disposicions generals.

Es defineix el contracte de compravenda com aquell contracte pel qual el venedor s'obliga a lliurar un bé conforme al contracte i a transmetre'n la titularitat, sigui del dret de propietat o dels altres drets patrimonials segons la seva naturalesa, i el comprador s'obliga a pagar el preu en diners i a rebre el bé (article 621-1) i la compravenda es considera de consum quan el venedor actua amb un propòsit relacionat amb la seva activitat empresarial o professional i el comprador amb un propòsit principalment aliè a aquestes activitats (article 621-2).

Pel que fa a les prohibicions, entre d'altres, es preveu a l'article 621-4 que no poden adquirir en virtut de contracte de compravenda, directament o per persona interposada "b) *Els jutges, magistrats i el personal de l'Administració de justícia, com també els advocats, procuradors i pèrits, els béns litigiosos respecte de procediments en els quals exerceixen les seves funcions.*" Tanmateix, en relació amb l'avantdit precepte, a l'informe jurídic preliminar se suggerí afegir una remissió al que estableixi la normativa estatal en aquesta matèria, per raó que es considera que la Generalitat no té competència per establir les prohibicions per adquirir en virtut del contracte de compravenda, respecte de jutges, magistrats, i personal de l'Administració de justícia. La unitat impulsora de l'Avantprojecte considerarà que no era procedent incloure una remissió a la normativa estatal "ja que és una norma relativa a un aspecte de Dret contractual privat que no afecta a matèries de règim jurídic públic ni processal", tanmateix, a aquest respecte cal objectar que la prohibició que estableix el referit apartat ho és a aquestes persones per raó del càrrec o professió que exerceixen i la seva relació amb el bé objecte del litigi en què intervinguin per raó de les seves funcions.

La subsecció segona (articles 621-9 a 621-19) estableix les obligacions del venedor; la subsecció tercera (articles 621-20 a 621-30) regula la conformitat del bé al contracte; la subsecció quarta (articles 621-31 a 621-36) estableix les obligacions del comprador; la subsecció cinquena (articles 621-37 a 621-44) inclou una regulació unitària dels remeis del comprador i del venedor; la subsecció sisena (articles 621-45 a 621-48) regula l'avantatge injust i la lesió en més de la meitat com a supòsits de rescissió del contracte de compravenda, la subsecció setena (articles 621-49 a 621-54) regula especialitats de la compravenda immobiliària, i la subsecció vuitena (article 621-55) regula la compravenda a carta de gràcia.

L'article 4 de l'Avantprojecte de llei, aprova el capítol I, secció segona (articles 621-56 i 621-57), del títol II, establint la regulació de la permuta.

L'article 5 de l'Avantprojecte de llei, aprova el capítol I, secció tercera (article 621-58 a 621-66), del títol II, regulant el contracte de cessió de finca o d'aprofitament urbanístic a canvi de construcció futura.

L'article 6 de l'Avantprojecte de llei, aprova el capítol III, relatiu als contractes sobre objecte aliè, del títol II.

La secció primera es dedica als contractes de conreu, regulant en tres subseccions les disposicions generals (articles 623-1 a 623-10), l'arrendament rústic (article 623-11 a 623-29) i la parceria i masoveria (articles 623-30 a 623-33).

La secció segona (article 623-34) regula el contracte de custòdia del territori, i la secció tercera (article 623-35) regula l'arrendament per a pastures.

L'article 7 de l'Avantprojecte de llei, aprova el capítol IV, relatiu als contractes aleatoris, del títol II.

La secció primera (articles 624-1 a 624-7) regula el violari i la secció segona (articles 624-8 a 624-11) regula el contracte d'aliments.

L'article 8 de l'Avantprojecte de llei, aprova el títol II, capítol V, relatiu als contractes de cooperació, secció primera, relativa a la cooperació en l'explotació ramadera: el contracte d'integració.

L'avantddita secció primera agrupa dues subseccions la primera (article 625-1 a 625-6), que es dedica al contracte d'integració, i la subsecció segona (articles 625-7 a 625-12) es dedica a les parts contractants.

L'article 9 de l'Avantprojecte de llei, aprova el títol II, capítol VI, relatiu als contractes de finançament i de garantia, secció primera (articles 626-1 a 626-7), relativa al censal.

L'article 10 de l'Avantprojecte aprova diverses disposicions addicionals del Codi civil de Catalunya, l'article 11 aprova diverses disposicions transitòries del Codi civil i l'article 12 aprova disposicions finals del Codi civil. Com a qüestió de tècnica normativa, com ja es

va proposar a l'informe jurídic preliminar, es considera que aquests ~~tres articles~~ haurien de conformar la "part final" de la Llei, amb les corresponents disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals, com s'ha fet en altres lleis d'aprovació dels diferents llibres del Codi civil.

Pel que fa a la disposició derogatòria, com ja es va posar de manifest a l'informe jurídic preliminar, es considera que, d'acord els criteris de tècnica normativa, no s'hauria d'emprar la fórmula de "substitució" normativa sinó de "derogació" de les normes que s'hi relacionen. En qualsevol cas, la disposició derogatòria de la Llei no ha de formar part de les disposicions finals del Codi civil de Catalunya.

D'altra banda, la disposició final primera modifica el llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, la disposició final segona modifica el llibre quart, la disposició final tercera modifica el llibre cinquè, la disposició final quarta modifica la Llei 18/2002, de cooperatives, i la disposició final cinquena estableix l'entrada en vigor. Al respecte, com qüestions formals i de tècnica normativa, es fan els suggeriments següents:

- la disposició final primera (actual disposició final segona) hauria de modificar el llibre quart del Codi civil de Catalunya.
- la disposició final segona (actuals disposicions finals primera i tercera) hauria de modificar el llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, alhora que caldria dividir la referida disposició final en subapartats per a cadascun dels articles que es modifiquen.
- pel que fa a la modificació de la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, es modifica l'article 55.6, entre d'altres aspectes, per tal d'establir una remissió al Codi civil de Catalunya en comptes del Text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, tanmateix, se suggereix que la unitat impulsora valori la conveniència de modificar la Llei de cooperatives mitjançant el Codi civil.
- en el cas de la modificació de diversos apartats d'un precepte, el nou contingut de l'article s'ha de redactar en la seva integritat.

Per acabar, quant a la entrada en vigor, se suggereix establir una vacatio legis més diferida en el temps.

3.- CONCLUSIONS

Analitzat l'Avantprojecte de Llei Llibre sisè del Codi civil de Catalunya, aquesta Assessoria Jurídica l'informa favorablement, per tal que es continuï la seva tramitació, sens perjudici que es tinguin en consideració les observacions realitzades en aquest informe.

Adelaida González Agudo
Advocada de la Generalitat
Assessoria Jurídica

Ref: AJ-aga 14D109

Carles M. Garcia Rojo
Advocat de la Generalitat
Cap de l'Assessoria Jurídica